

havde levet i et Land, hvor der var politisk Frihed, sæt, at en Mand, som aldrig havde overværet en constitutionel Forsamlings Forhandling, sæt at han hørte, at Intet kunde blive Lov i et Land, hvorom ikke Folkething, Landsthing og Regjering enedes; mon ikke denne Mand, der kom fra et Land, hvor Souverainens Villie var den eneherkende, vilde sige: Men Lovgivningsværket maa jo gaae istaa i dette Land, hvorledes er det muligt, at Folkething, Landsthing og Konge kunne blive enige om nogen Sag? Mellem fornuftige Mænd er der jo Strid om Alting; hvorledes skal nogenstunde fornuftige og selvstændige Mænd kunne enes om Noget? Jo fornuftigere og selvstændigere de ere, desto bedre Grunde ville de anføre for de modstridende Meninger, saa at det vil blive umuligt at blive enig endog saa om en eneste Ting. Ja saaledes vil den Fremmede maaffee tænke og tale. Men Erfaringen har jo dog lært, ikke blot i andre Lande, hvor Lovgivningsmagten er sammensat, men ogsaa her, at man kan enes; ja, mine Herrer! al fornuftig Frihed hviler tilsidst paa den Forudsætning, at fornuftige Mennesker kunne enes om en Beslutning. Jeg skulde ogsaa troe, at naar man med et praktisk Die saae paa denne Bestemmelse, vilde man see, at det er saa langtfra, at den er mislig eller farlig, at det tværtimod maa siges, at det er en naturlig Bestemmelse, naturlig efter alle sunde Organisationsregler, naturlig, naar vi spørge om den Form, den Maade, hvorpaa i det Hele taget et politisk Liv udvikles, hvorunder politisk Opdragelse finder Sted. Det har ofte nok været sagt, at det kommunale Liv var en Skole for det politiske Liv; nu vel! mon det virkelig skulde være en god Forberedelse til Forhandlingerne her i Folkethinget og Landsthinget, at alle de, der traadte ud af det kommunale Livs Skole, kom med den souveraine Overbeviisning, at enhver Majoritetsbeslutning i eet Thing var det sidste Ord i en Sag, saaledes at det var usfornuftigt, at det var at opgive sin Selvstændighed, naar man enedes med Andre om noget Nyt. Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at han ikke er bange for Indenrigsministeren, at flere Aars Erfaring har vist, at Indenrigsministe-

ren ikke er saa vanskelig at komme tilrette med, at han ikke blander sig i de kommunale Anliggender, ja, han mindedes kun en eneste Sag, hvor Indenrigsministerens Nei havde kuldkastet en Beslutning — det var forøvrigt et ret betydningfuldt Nei, det var en Sag, hvor vi begge havde arbejdet sammen, hvoraf vi ønskede at faae et godt Resultat ud, og hvor vi bleve meget bedrøvede ved at see, at Indenrigsministeren ikke brød sig Noget om, hvad Fleertallet i Borgerrepræsentantskabet havde besluttet, og at denne Sag af den Grund blev henlagt — men den ærede Rigsdagsmand husker dog feil, naar han troer, at det var den eneste Sag, thi der er saamen flere Sager, om end ikke saa store, eller Sager, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand har havt saamegen Indflydelse, men naar Grindringen i denne Henseende stiller sig saa rosenrød for den ærede Rigsdagsmand, mon da ikke Grindringen i andre Retninger skulde have øvet nogen Indflydelse paa at formørke hans Opfattelse af denne Sag, mon han ikke skulde staae under Indtrykket af den overveiende Indflydelse, som Borgerrepræsentanterne og navnlig det ærede Medlem selv i ikke saa vigtige Sager have maattet udøve i de sidste Aar, hvori Magistraten vel ikke tilfulde var sin Plads voren? Mon det ikke er Nøglen til den Mistro, til den Uvillie, om jeg saa maa sige, hvormed den ærede Rigsdagsmand seer hen til en Ordning af Sagen, som kunde bringe kraftige, dygtige og energiske Borgermestere ind i Kommunalbestyrelsen, valgte ved Borgerrepræsentationens egen Tillid? Men det er ikke under Vægten af saadanne Grindringer, det er ikke under Vægten af de sidste Aars Tryk, at man skulde ordne en Sag som denne. Skulde virkelig det ærede Thing frygte for, at praktiske Mænd ikke skulde kunne enes, skulde virkelig det ærede Thing frygte for, at ikke en fremtidig Magistrat, ligesom den nærværende, skulde vide at tage tilbørligt Hensyn til Borgerrepræsentationens Beslutning, skulde man virkelig sætte nogen særdeles Priis paa, at Indenrigsministeren kunde vælges til Opmand af Borgerrepræsentantskabet — thi det gif dog virkelig ikke an, at han kunde vælges af Magistraten — skulde man som sagt sætte Priis